

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudce Michala Bobka a soudkyně Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **V. R.**, zast. Mgr. Ing. Štěpánem Dražkou, advokátem se sídlem Orlí 483/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) **UNI-EKOSPOL, s. r. o.**, se sídlem Krakovská 474, Sokolnice, zastoupena JUDr. Adamem Valíčkem, MBA, advokátem se sídlem náměstí Svobody 87/18, Brno, II) **Sokolnice RE, s. r. o.**, se sídlem Vrázova 1231/38, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2020, č. j. MMR-26049/2020-83/1253, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení I) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2023, č. j. 31 A 6/2021 - 93, o návrhu osoby zúčastněné na řízení I) na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Osobě zúčastněné na řízení I) se ukládá zaplatit ve lhůtě **15 dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení I) jako stavebník a Obecní úřad Sokolnice jako stavební úřad uzavřely dne 28. 5. 2018 veřejnoprávní smlouvu podle § 78a stavebního zákona, která nahrazovala územní rozhodnutí o umístění stavby (č. j. 1355/18, sp. zn. 1055/18/SÚ/JR, dále jen „původní smlouva o umístění stavby“). Dne 9. 7. 2018 uzavřela osoba zúčastněná na řízení I) (stavebník) a stavební úřad veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby podle § 116 stavebního zákona, která nahrazovala stavební povolení (č. j. 1724/18, sp. zn. 1601/18/SÚ/JR, dále jen „původní smlouva o provedení stavby“). Dne 4. 2. 2019 uzavřela osoba zúčastněná na řízení I) (stavebník) a stavební úřad veřejnoprávní smlouvu o změně původní veřejnoprávní smlouvy o umístění stavby a o změně původní

veřejnoprávní smlouvy o provedení stavby (č. j. 250/19/SÚ, sp. zn. 3132/18/SÚ/JR, dále jen „změnová smlouva“).

[2] Žalobce byl při uzavírání původní smlouvy o umístění stavby ve smyslu § 78a odst. 2 a 4 ve spojení s § 85 stavebního zákona určen jako osoba, která by byla účastníkem stavebního řízení, a k účinnosti původní smlouvy o umístění stavby se proto vyžadoval jeho souhlas, který žalobce poskytl. K uzavření původní smlouvy o provedení stavby a změnové smlouvy však stavební úřad souhlas žalobce nevyžadoval.

[3] Žalobce podal dne 30. 1. 2020 u Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) žádost o určení právního vztahu ve smyslu § 142 odst. 1 správního řádu, konkrétně o určení neúčinnosti změnové smlouvy. Měl za to, že podmínkou nabytí účinnosti změnové smlouvy byl jeho souhlas s uzavřením smlouvy. Krajský úřad však určil, že osobě zúčastněné na řízení I) vzniklo ze změnové smlouvy právo na provedení změny stavby před jejím dokončením, neboť tato smlouva se přímo nedotýkala práv žalobce. Odvolání žalobce žalovaný zamítl.

[4] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne ze dne 31. 5. 2022, č. j. 31 A 6/2021 - 62, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu ovšem na základě kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení I) zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24. 4. 2023, č. j. 7 As 185/2022 - 52, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajský soud v dalším řízení dospěl k závěru, že vlastnické právo žalobce změnovou smlouvou bylo přímo dotčeno, souhlas žalobce tak představoval podmínku účinnosti změnové smlouvy. Znovu proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[5] Dne 29. 9. 2023 podala osoba zúčastněná na řízení I) (dále „stěžovatelka“) proti v záhlaví označenému rozsudku krajského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) kasační stížnost. Stěžovatelka současně podala návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti *stěžovatelka* odůvodnila tím, že po rušícím rozsudku krajského soudu je vystavena riziku dodatečného řízení o povolení stavby. Jelikož změnová smlouva se stane neúčinnou, krajský úřad nyní rozhodne o vzniku právního vztahu a stavba stěžovatelky se tak stane stavbou nepovolenou, jejíž užívání je podle stavebního zákona zakázáno. V důsledku toho stěžovatelce vznikne nepoměrně větší újma než žalobci.

[7] Stěžovatelka prostory stavby již pronajala nájemci spol. DĚMOS TRADE a.s. Výpověď nájmu stavby nájemcem, pro něhož je dvousměnný provoz zásadní a se stěžovatelkou se podílí na souvisejících etapách výstavby skladového centra, vznikne stěžovatelce škoda ve výši cca jedné poloviny jejího čistého zisku z podnikání, a to do doby, než bude ve stavebním řízení rozhodnuto o dodatečném povolení stavby. K prokázání výše

pokračování

škody stěžovatelka předložila nájemní smlouvu se spol. DÉMOS TRADE a výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2022.

[8] Vypovězení nájemní smlouvy bude pro stěžovatelku znamenat zásadní ekonomickou újmu ve srovnání s žalobcem, jemuž žádná újma nevzniká. Stěžovatelka je přesvědčena, že – jak dokládají provedená měření hluku – žalobce by byl dotčen stejnou mírou hluku i za situace, kdy by nedošlo k realizaci dotčené stavby. I v případě zastavení dvousměnného provozu stavby stěžovatelky se kapacita skladových prostor ani intenzita provozu nákladních vozidel nemění. V těsném sousedství stavby stěžovatelky se navíc nachází řádně povolená provozovna spol. DÉMOS TRADE, jejíž provoz je rovněž dvousměnný a která je funkčně a logisticky propojena se stavbou stěžovatelky.

[9] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti poté nekoliduje s veřejným zájmem. Stěžovatelka v tomto ohledu poukázala na rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 28. 2. 2019, jímž úřad povolil zkušební provoz stavby a konstatoval, že tímto provozem k dotčení veřejného zájmu nedochází.

[10] *Žalovaný* s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti bez bližšího zdůvodnění *souhlasí*.

[11] *Žalobce* s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti *nesouhlasí*. S ohledem na rozsudek NSS ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 66/2011 - 90, má za to, že stěžovatelce skutečná újma nevznikne, přinejmenším ne újma nenahraditelná, a to na rozdíl od „škody“, která vzniká každý den žalobci v důsledku toho, že od 6:00 do 22:00 hodin „zvýšený hluk z provozu budí jeho a jeho rodinu“. Nelze ani předpokládat, že nájemce stěžovatelky by kvůli nepřiznání odkladného účinku opustil prostory stěžovatelky, neboť tak neučinil ani za současné situace a plánuje v místě další rozvoj. Žalobce rovněž upozornil, že krajský soud již jednou žalobci vyhověl (patrně míněn citovaný rozsudek č. j. 31 A 6/2021 - 62) a stěžovatelce v důsledku toho žádná újma nevznikla.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[12] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[13] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí. Měl by být proto využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit výrazné a nezvyklé obtíže. Kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí správního soudu, a proto je do doby rozhodnutí o kasační stížnosti nutné na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na zákonné. Odchylka od této základní zásady je možná pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[15] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy navrhovateli oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto navrhovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu (srov. např. usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50, či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Navrhovatelem uvedená tvrzení přitom musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Z obecného pohledu je újma významná, jestliže způsobuje navrhovateli vážné obtíže nebo významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod., případně pokud by následky rozhodnutí nebylo možno v podstatné části navrátit v předešlý stav (usnesení NSS ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. 6 Afs 73/2014). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[16] Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě nedospěl k závěru, že by výkon nebo jiné právní následky rozsudku krajského soudu znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[17] Je třeba připomenout, že předmětem řízení před správními orgány v této věci je určení právního vztahu (ve smyslu § 142 správního řádu), konkrétně určení, zda stěžovatelce jako stavebníkovi vzniklo právo provést změnu stavby před jejím dokončením podle změnové smlouvy. Krajský soud dospěl v napadeném rozsudku k závěru, že změnová smlouva nenabyla účinnosti, neboť nebyla splněna podmínka souhlasu žalobce s jejím uzavřením. Důsledkem uvedeného je, že stěžovatelka disponuje právním titulem k umístění a provedení stavby pouze v podobě původní smlouvy o umístění stavby a původní smlouvy o provedení stavby.

[18] Stěžovatelka přiznání odkladného účinku odůvodňuje možnou ekonomickou ztrátou způsobenou znemožněním dvousměnného provozu, v důsledku čehož údajně dojde k výpovědi nájmu stavby ze strany třetí osoby. Případná výpověď nájmu a z toho plynoucí ekonomická újma stěžovatelky však není bezprostředním důsledkem napadeného rozhodnutí. Případná stěžovatelkou tvrzená okolnost, že při povolení pouze jednosměnného provozu nebude pro nájemce spol. DÉMOS TRADE zajímavé a výhodné setrvat v nájmu vzhledem k tomu, že se stavbou stěžovatelky propojený areál této společnosti funguje ve dvousměnném provozu, není přímým důsledkem rušícího rozsudku krajského soudu. Tato skutečnost je důsledkem konkrétního způsobu podnikání stěžovatelky, která v rámci své participace na projektu skladového centra stavbu přenechala za úplatu k užívání spol. DÉMOS TRADE.

pokračování

[19] Především je však uvedená skutečnost, a tím samým i stěžovatelkou tvrzená z toho plynoucí újma, hypotetická, neboť závisí pouze na obchodním rozhodnutí spol. DÉMOS TRADE, zda dočasně upraví provozní režim v jednom ze svých závodů. Nejvyšší správní soud nepopírá, že nemožnost užívat stavbu v rozsahu, v jakém stavba odporuje původním titulům jejího umístění a provedení, může mít za následek újmu na straně stěžovatelky. Povinnost tvrdit a prokázat vznik takové *bezprostředně hrozící* újmy však tíží stěžovatelku, jež takovou újmu musí též konkretizovat.

[20] V protikladu k případné škodě stěžovatelky vzniklé nemožností užívat nepovolenou stavbu přitom stojí újma žalobce v podobě omezení výkonu jeho vlastnického práva, a to především případným zachováním současného dvousměnného provozu, v současnosti bez právního titulu, k čemuž by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti došlo. Aniž by Nejvyšší správní soud jakkoli předjímal rozhodnutí ve věci samé, nelze přijmout argumentaci stěžovatelky, že s ohledem na okolní provozy nedochází dvousměnným provozem její stavby k intenzivnějšímu dotčení práv žalobce, než jak by tomu bývalo bylo při provozu jednosměnném, předvídaném původní smlouvou o provedení stavby. Přijetím této argumentace by v podstatě nebylo třeba hodnotit dopady nových záměrů průmyslových staveb v dané lokalitě na práva dotčených osob s prostým odkazem na skutečnost, že tyto osoby jsou již tak jako tak podrobeny jiným imisím ze stávajících podniků.

[21] Na straně stěžovatelky případně vzniklá ekonomická újma proto nepředstavuje nepoměrně větší újmu, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout žalobci. Jde o, v této fázi navíc hypotetickou, možnou ekonomickou škodu, kterou nelze automaticky stavět nad zájmy ostatních osob, zde žalobce, strpět další zásah do jeho práv poté, co byl v řízení před krajským soudem úspěšný.

[22] Pokud se týče spíše okrajově stěžovatelkou zmiňovaných důsledků veřejnoprávních, je třeba zdůraznit, že stěžovatelka může požádat o dodatečné povolení stavby podle § 129 stavebního zákona, jak v návrhu na přiznání odkladného účinku sama předjímá. Jak konstantně judikuje Nejvyšší správní soud, za této situace nelze uvažovat ani o negativních důsledcích pro stěžovatelku v podobě zahájení řízení o odstranění stavby. Je-li v nynějším řízení předmětem rozhodnutí o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 správního řádu, *„jen stěží může kasační soud hodnotit újmu stěžovatelky, která jí případně vznikne v důsledku jiného následného řízení, jehož další průběh a výsledek nelze v současnosti jakkoliv předvídat. Teprve v případě naplnění podmínek pro výkon rozhodnutí o nařízení odstranění stavby by bylo možné uvažovat o hrozbě nenahraditelné újmy.“* (srov. usnesení NSS ze dne usnesení ze dne 23. 4. 2020, č. j. 4 As 431/2019 - 75, ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 As 96/2010 - 121, ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016 - 19, ze dne 21. 1. 2019, č. j. 2 As 426/2018 - 26, či ze dne 21. 1. 2021, č. j. 1 As 481/2020 - 21).

[23] Jelikož nebyla splněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku, Nejvyšší správní soud se již samostatně nezabýval podmínkou druhou. Návrhu na přiznání odkladného účinku proto nevyhověl.

[24] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, soudnímu poplatku

ve výši 1 000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Poplatková povinnost v daném případě vzniká dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodnutím o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž vyzval osobu zúčastněnou na řízení ke splnění povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve lhůtě sedmi dnů od doručení tohoto usnesení.

[25] Soudní poplatek lze zaplatit vylepením kolků na podání adresovaném Nejvyššímu správnímu soudu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1010418823**.

[26] Závěrem soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Nebude-li poplatek za návrh ve stanovené lhůtě zaplacen, bude vymáhán.

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 13. prosince 2023

Ivo Pospíšil
předseda senátu